

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ο ΤΑΦΒΕΛ ΚΙ' Η ΑΔΕΛΙΝΑ

Ο Τάφβελ κι' η πολυγαμημένη του Αδελίνα παίζουν σ' ένα νησί χρυσά ξάνα.

Την πρώτη φορά ποθήσαν το ξάνα, κέρδιος ο Τάφβελ. — Άκουσε, περιήσαν Αδελίνα, της είπε, από που θα σου πάω.

Πόσον καιρό θα μείνης κόρη καρτερώνας με να γυρίσω; — Φάτρει να ζητήσω τη συμβουλή των γονιών μου. Μά ας είναι, θα σε περιμένω όλο χρόνο...

Ο Τάφβελ διαβάζει τον λόγο του και αποχωρείται χίλιες φορές την Αδελίνα την περιήσανη.

Τού είχε υποσχεθεί πως θα τον καρτερώσε όλο χρόνο, μα αυτή δεν μπόρεσε να περιμένη ούτε δύο μήνες.

Ο Τάφβελ έφυγε με το ζάκι του κι' η Αδελίνα παντρεύτηκε έναν έμπορο.

Απάνω στα όλοιο χρόνο ο Τάφβελ ξεκινάει για την πατρίδα του και στα έννια φτάνει στον τόπο του.

Αράζει το ζάκι του στην ακροαυτή και βλέπει έναν έμπορο που στέκεται κοντά στον άσπρο άμμο.

— Για πές μου, καλέ και πλούσι έμπορε, τον φτάει, τι γίνεται η Αδελίνα, η αγαπημένη μου άσρα θουσιανή;

— Σήμερα δεν ξέρω τι γίνεται. Έφες όσιος κοιμήθηκα μέσα στην άγκαλιά της τη χιονιάνη...

Ο Τάφβελ βγάζει τότε το φοβερό παθί του και κοιτάει το κεφάλι και τη χέρια του έμπορου.

— Έπειτα τραβάει κατά το σπίτι της Αδελίνας και σε λίγο βρίσκεται όρθος μπροστά της.

— Για πές μου, περιήσανη Αδελίνα, της είπε, τι έφες και τρέχει γάλα από τον κόρφο σου;

— Ο άδελφός μου θέλησε να με ζωοκαθάσει και ποήρησε άπάνω στον κόρφο μάρα, το άποζώνεται.

— Αυτό τα πράγματα δεν μοιάζουν. Αδελίνα, η ήσπια είναι ξανθή και το γάλα είναι άσπρο...

Κι' ο Τάφβελ βγάζει το φοβερό παθί του και με μιές σποζώνει την Αδελίνα την περιήσανη.

— Έπειτα διαβάζει τον λόγον άνω του και τρέχει γρηγορότερα από ποθί.

Τρέχει γρηγορότερα άπ' τον άέρα...

Πού γρήγορα κι' άπ' την άστρατη...

Τρέχει και φτάνει σ' ένα φορμό νησί...

Πέφτει άπάνω στη γλή, πέφτει άτελειμένος και πεθαίνει άπ' τον καιμό του...

Έχει το έπίθετο Αλεξάνδρου και είναι ογδόνα έξη χρόνον, αλλά καλά διατηρημένη, κι' η μικρότερη, η Κριστούλα, που είναι τώρα καινού άξηνταπεντα χρόνον. Άπό τα άλλα άδελφά, ο Γιώργης πέθανε στα 1904, ο Αλέξανδρος στα 1911, η Χαριζία στα 1921 και η Σοφία τον έφτενο Ιούλιο του 1930.

Η τρις άδελφές του Παπαδιαμάντη είχαν καλύτερες, γιατί είχαν άφοσιωθεί στον πολιτισμηνούς τους άδελφό, που ήθεσαν καλά την άξια του. Μετά τον θάνατο του Παπαδιαμάντη, επί χρόνια είχαν μείνει χωρίς καινού προστασία οικονομική ή τρις καλύτερες γρηές άδελφές.

Το 1918 έξ άγαμής ενός άσπρου που έδημιούργησε ο έποικονομνος σ' Αθηναίη έφημερίδα, έγινε με άσπρη κίνηση και μαζεύτησαν άφοξά χρήματα, τα όποια έστύλθηκαν στις τρις άδελφές του Παπαδιαμάντη, Άχούνα έθούλε κι' ένα κοντά δικασίον διαζυγίον τον μίση το Πατριωτικό Ίδρυμα Περιστάλφους και σ' αυτό καινού όφελεται το όη ή άδελφές του Παπαδιαμάντη καθόσοθεν άποσπιδότη να μη πευνί. Άτυχός όσιος το Πατριωτικό Ίδρυμα, έπαρδιζόμενο τόκου άπό τον νέο όργανισμό του, έωψε την δικασίωρη περιήλψη, με προσωπική δέ εθνήν του, ο Προξένος του Ίδρυμάτος κ. Λοξιάδης έπειλε που δύο μέρων χίλιες δραχμές που έχρησιμύσαν για να πληρώση ή Κριστούλα τα χρέη της κηδείας της πεθαμνής της άδελφής.

Άν ήθελε το Κράτος να δώση μιάν ελαχίστη σύνταξη στην έπίψουα λεύτερη άδελφή του Παπαδιαμάντη, θα έκανε ένα έργο στοιχειώδους φιλανθρωπίας.

Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης έπληξεν ένας άπό τους δύο γενναίοόμορους άνθρώπους, μολοντί ήταν τόσο φτωχός.

Έδανείζονταν για να βοηθή αυτούς που έπασχαν. Μιά δραχμή του ζητούσε, δύο σου έδινε, και ποτέ δεν ζητούσε τα δανεικά. Η φιλεσπλαχνία και η γενναιοφροσύνη ήσαν άπό τα πράγματα που έχρησιμύζον τον μεγάλο Σχιαθίτη δημοσιογούφο, το φτωχό και γυλιαντόμο, τον ταπεινό κι' ήτρηγανό...

K. ΦΑΛΤΑ-ΓΤΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΚΑΙ ΣΠΑΝΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Ένα εξάστιχο του Ούγκω. Στις πλάτες του σκελετού. Η χρηματικές κι' η πνευματικές δαπάνες του Δουμά. Ένα κύττογραφο του Ντυμφρ με άξια. Το έπιτόμιο του Φραγκλίνου. Πώς σκέπτονται ή χήρες. Ο Βισμαρκ κι' οι φαλακροί, κτλ.

Κάποιος φίλος του Βιστωρος Ούγκω είχε στο σπίτι του ένα σκελετό, άπάνω στις πλάτες του όποιον ο ποιητής παρεκλήθη και γράφει τους έξης στίχους:

Ω σκελετέ, τί έκανες, για πές μου, την ψυχή σου; Λαυπάδα, τί την έκανες τη φλόγα τη λαυρηή σου; Έρσο κλουδί, τί τώκανες κεινο τ' όραίο τ' άηδόνι πουλεε τραγουδι άμονικό και σόπαιαν οι πόνοι; Ηραίστειο, τί την έκανες την πύργη σαδό σου; Ω δουλε τί τον έκανες, πές μου, τον κύριο σου;

Μιά μέρα πήγε να έπισκεφτή τον Άλεξ. Λοιμά πατέρα ο ποιητής Ασιετκούβι. Έπειδή όμως δεν τον βρήκε εκεί και δεν είχε έπισκεπτήριο να του άφήση, βρήκε άπάνω στο γραφείο του το βιβλίον των καθημερινών έξόδων, στο όποιο έγραφε το έξης τετράστιχο:

Σημειώνω κάθε μέρα ο Δουμάς μες στο βιβλίον ποια ή μαγειρίσά του δαπανά όσον καταθώση πόσο πνεύμα κάθε μέρα δαπανά να σημειώση!

Ο όνομαστός πολιτικός της Γαλλίας Ντιφόρ έλαβε κάποτε άπο κάποιον άγνωστο νέο ένα γράμμα, δια του όποιου παρεκαλιότο να του στείλη ένα αυτόγραφο του. Στην αίτησι αυτή ο Ντιφόρ άπάντησε ός έξης:

Η έπιθυμία που έχετε να άποκτήσετε ένα αυτόγραφο μου με κολακείται. Άλλά γνωρίζω ότι αυτό και μόνο θα είχε μικρή άξια. Γι' αυτό κρινώ άναγκαίο να το συνοδεύω με μιá καλή νυμφολή την όποια άκολουθώ επί έξηνα χρόνια και ή όποια πάντοτε με όφελει. Ίδου:

Άν κοιμάσαι άποθραδός και ξυπνάς πόνοι κωρίς, πλουτή, ύγια και σοφία μαθε τότε πως θα βοήξ. Έυχόμαι λοιπόν να μείνετε ίκανοποιημένος μιá μέρα κι' έσεις, άν την άκολουθήσετε.

Το έπιτόμιο του μεγάλου έφευρότου Βενιαμίν Φραγκλίνου συντάχθη άπό τον ίδιο και έχει ός έξης:

Έδώ αναπαύεται, βορα των σκολήκων, το σώμα του τυπογράφου Βενιαμίν Φραγκλίνου, όμως με παλιό δεμένο βιβλίον, του όποιου λείπει το περιεχόμενο και άρηρήθη ή έπιγραφή και το έπαχρωσέτο. Το βιβλίον όμως δεν θα χαθή, άλλα καθώς έπιστευε ο ίδιος, θα ξαναφανή σε νέα και κομωτήρη έκδοσι, έπιδοσθημένη και έπιθεορημένη άπό το συγγραφέα!

Όμοιόν τρις χήρες:

Η π ρ ο τ ή: Όταν είχα τον άντρα μου, ήμουν έπιτομένη, κι' έλιότο να γίνω πάλι. Γι' αυτό θα ξαναπαντρευτώ...

Η δ ε υ τ ή ρ η: Ήμουν δουτιχής στον πρώτο μου γάμο, αλλά έλιότο να έτιχησω στο δεύτερο. Γι' αυτό θα ξαναπαντρευτώ...

Η τ ρ ι τ ή: Ήμουν έπιτομένη στον πρώτο μου γάμο και δουσιμένη στο δεύτερο. Πρέπει να δοκιμάσω τον τρίτο. Γι' αυτό θα ξαναπαντρευτώ...

Ο Βισμαρκ, ός γνωστόν, ήταν φαλακρός και εκτός αυτού έδειχνε ιδιαίτερη συμπάθη προς τους υπαλλήλους που είχαν φαλάρα. Όταν τον ρώτησαν γιατί τον κάνει αυτό, ο σίδηρός άρχιζαγκέλλιος άπάντησε:

— Αυτό το κάνω, γιατί με τέτοιους άνθρώπους δεν είναι ποτέ κίνδυνος να... πιστώσει ά π' τ ά μ α λ λ ι ά...

Μιά μέρα ο Γάλλος συγγραφέας Βιλλιέ ντέ Λιλ Άντάν καθόταν σ' ένα κωφερό και ήταν βοηθούμενος στις όνειροπολήσεις του.

Σε λίγο πέρας άπό και ένας συνάδελφός του, μετρίας όσιος άξιας, ο όποιος άγρυπνέ τον ποιητή στον όμο και δείχνοντάς του τον όνομό του είπε:

Τά ίδια λαλούν, Βιλλιέ, τά ίδια...

Μ' αυτό ήθελε να του πη ότι διαρκώς έταξείδευε στα όνειρα.

Και ο ποιητής δείχνοντας με το χέρι του τη γή του άποφύθηκε με τις ίδιες λέξεις:

Και σ' τα ίδια, όλο τα ίδια...

Κάποτε πάλι ρώτησε τον Βιλλιέ ντέ Λιλ Άντάν μιá κωρία:

— Έσεις που γνωρίζετε τόσο πολύ τον Βάγκερ, τον εφύρατε εφύραστο στη συνομιλία του;

— Μπορεί ποτέ να κωβεντιώση εφύρατος ο Βεζούσιος; άποφύθηκε χαρακτηριστικά ο ποιητής.

Handwritten signature or mark.

